

Автор:

Долотцева Дарія Сергіївна,
студентка 1-го курсу магістратури,
спеціальності «Середня освіта (інформатика)»

Науковий керівник:

кандидат фіз.-мат. наук,
професор кафедри теоретичних основ
інформатики,
Кузьміна Наталія Миколаївна

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВІДКРИТИХ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ

Анотація. У роботі наведено основні вимоги до змісту й організації електронних освітніх ресурсів. Метою дослідження є визначення теоретичних і практичних складових використання відкритих електронних освітніх ресурсів під час навчання інформатичних дисциплін. Завданнями дослідження є визначення основних положень стосовно відкритих освітніх електронних ресурсів, їх класифікації, а також порівняльного аналізу. Електронні освітні ресурси мають органічно вписуватися в навчальний процес, використовуватися як засоби колективної і самостійної діяльності учасників цього процесу. Об'єктом дослідження є навчально-виховний процес з використанням відкритих освітніх електронних ресурсів. Предметом дослідження є методичні аспекти оцінювання якості відкритих електронних освітніх ресурсів навчання для загальноосвітніх навчальних закладів.

Ключові слова: Open Educational Resources, освітні засоби, веб-ресурси, інформаційні ресурси, веб-простір, програмні засоби.

Вступ. Відкриті освітні ресурси (*Open Educational Resources* — OER) — загальна назва для усіх освітніх засобів, до яких є повністю відкритий доступ завдяки безкоштовній ліцензії або переведення їх у суспільне надбання та створення доступу до таких ресурсів за допомогою інформаційних технологій. Цей термін було створено на зборах ЮНЕСКО у 2002 році, на яких учасники висловили бажання створення універсальних освітніх ресурсів, доступних для усього людства та надію, що у майбутньому це відкрите джерело мобілізує усю світову спільноту учителів.

Постановка задачі. *Відкрита освіта* – збірний термін, що означає різні види освітньої діяльності, в яких знання, ідеї і важливі аспекти методики та організації навчання вільно поширюються і використовуються за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

Метою дослідження є дослідження теоретичних і практичних складових використання відкритих електронних освітніх ресурсів під час навчання інформатичних дисциплін. З'ясування практичного використання відкритих освітніх електронних ресурсів під час навчання.

Основна частина. Одним з різновидів електронних освітніх ресурсів є освітні веб-ресурси. Освітні веб-ресурси - це інформаційні ресурси освітнього характеру, які розміщено у веб-просторі у вигляді різних форматів (текстового, архівного, аудіо, відео тощо) [1]. Освітні ресурси мережі Інтернет поділяються на :наукові, науково-популярні, довідкові, освітні та пізнавальні матеріали.

Наведемо приклади відкритих освітніх ресурсів.

Сім'я проектів Фонду Вікімедіа - це, окрім Вікіпедії, велика база мультимедій, тобто Wikimedia Commons, яка містить найбільшу колекцію фото, графіки, діаграм, відео та музики, що всі без винятку наявні на умовах вільної ліцензії. На даний час – це понад 6 мільйонів файлів. Іншими спорідненими проектами Фонду є ВікіЦитаї, ВікіСловники та ВікіДжерела.

Для підтримки навчання у середніх школах вирізимо такі ресурси.

Портал Connexions, який розбудовується ще з 1999 року. Тут міститься близько 10 тисяч модулів, зібраних приблизно у 500 колекціях. Модулі це «маленькі порції знань»

поєднувані в колекції, які є альтернативою традиційним підручниками. Відповідні матеріали розроблені для всіх вікових груп.

Curricki являє собою набір більше 44 тисяч навчально-методичних матеріалів для шкіл. Вони містять плани занять, навчальні плани, повні курси у текстовому, аудіо- та відео форматах.

Щоденник - всеукраїнська шкільна освітня мережа. Це засіб, за допомогою якого процес управління освітою стає більш оперативним і зручним, в ньому надаються різноманітні функції для школярів, учителів і батьків: розклад уроків, електронний журнал, електронний щоденник, домашні завдання, шкільний сайт, оголошення, бібліотека, медіатека, словники та перекладач, особиста сторінка, особистий календар, повідомлення, файли, групи та події, мережі.

Класна Оцінка - освітній портал, який є інформаційною системою для шкіл, дитячих садків та інших організацій. Містить бібліотеку, статті, дистанційні курси, конкурси, конференції, форуми.

Проект EdEra [2] створений у 2014 р. Він більшою мірою спрямований на школярів.

Для підтримки навчання у вищих навчальних закладах вирізняємо такі OER.

Prometheus [3] — український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів. Головною метою даного проекту є безкоштовне надання онлайн-доступу до курсів університетського рівня, а також надання можливості публікувати та розповсюджувати такі курси провідним викладачам, університетам та компаніям.

Europeana Collections - європейська цифрова бібліотека, у якій за допомогою спеціальних інструментів пошуку і фільтрації надається доступ до більш ніж 50 мільйонів оцифрованих робіт (книги, музичні та мистецькі твори тощо); ресурс мультимедійний. У порталі здійснено співпрацю з тисячами європейських архівів, бібліотек і музеїв. Це дає можливість ділитися культурною спадщиною зі студентами, дослідниками та цінителями.

Universal Проект універсальної бібліотеки, який іноді називають "*Проект мільйонів книжок*", був започаткований Хайме Карбонеллом, Радж Редді, Майклом Шамосом, Глоріаною Сен Клер та Робертом Тибадо з університету Карнегі Меллона. Уряди Індії, Китаю та Єгипту допомагають фінансувати зусилля для сканування відповідних книг. За допомогою Інтернет-архіву здійснюється автоматичне перетворення цих сканувань у колекцію-зібрання книжок.

Висновки. Використання наявних на сьогодні відкритих освітніх ресурсів, більшість з яких опубліковано у веб-просторі мережі Інтернет, дає змогу здійснювати управління навчальним процесом, автоматизувати процеси контролю результатів навчання, тренування, тестування, генерувати завдання залежно від інтелектуального рівня кожної особистості, рівня знань, вмінь та навичок. До засобів реалізації відкритої освіти відносять доступ до навчальних матеріалів, візуалізацію навчальних матеріалів, колективну роботу з навчальним контентом, аудіо- та відеозв'язок. Класифікувати відкриті освітні електронні ресурси можна за функціональним призначенням, за цільовим призначенням, за групою користувачів, за природою основних даних, залежно від способу власності, за способом організації діяльності користувача, за природою основних даних. Електронні освітні ресурси мають органічно вписуватися в навчальний процес, використовуватися як засоби колективної і самостійної діяльності учасників цього процесу; програмні засоби необхідно супроводжувати відповідним методичним забезпеченням.

Список використаної літератури

1. Балыкина Е.Н. Сущностные характеристики электронных учебных изданий [Електронний ресурс] / Е.Н.Балыкина // Информационные технологии в образовании – 2003. – С.521-585. – Режим доступу: <http://kleio.asu.ru/aik/krug/2003/521-585.pdf>
2. Проект EdEra [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ed-era.com>
3. Prometheus [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://prometheus.org.ua>